

Hírdetési és nyilvántartási felvételtől átszámlált... Budapest IV. kerületi és kalap-utca sarkán 1. sz.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hírdetési és nyilvántartási felvételtől átszámlált... Budapest IV. kerületi és kalap-utca sarkán 1. sz.

A kormányföldözés.

Van tehát új közlekedési miniszter. A Tisza-kabinet újraalkotásának nagy terve oda zsugorodott össze, hogy csinálódott új közlekedési miniszter. Miért éppen közlekedési miniszter? Hát talán a többi miniszter szakfőúr, avagy talán kapacitás, avagy végre notabilitás? Notabilitás minden estére. A ki Tisza Kálmán mellé beáll miniszternek az ő vesztett politikai gazdaságában elvállalja a tisztartó szerepet: az minden estére notabilitás. Annak nevé minden estére még sokáig fogják emlegetni kis emberek, léha agyak, ügyetlen politikusok. Fogják emlegetni akként, hogy ha X. lehetett igazságügyér, Y. lehetett közgazdasági miniszter, és így tovább: akkor én is lehetek nádorispán, falusi bíró, vasúti igazgató s több e féle. Azok a férfiak, kik együttvéve Tisza-kabinetet képeznek, ezt a tragikomikus sorsot ki nem kerülhetik. De hát a tragikomikus sors elegendő jogezim-e ahhoz, hogy valaki miniszter lehessen? S ha nem elegendő: miért épen csak a közlekedési tárcához alkalmazták új embert?

Első közlekedési miniszter az új korokban gróf Mikó Imre volt. Tiszesség magyar ember: igénytelen, szerény tudós, a ki buvárolta a régi prédikátorok írásait s alapította a kolozsvári muzeumot... Van egy másik, sokkal hatalmasabb indok is. Erről szinte alig akarunk beszélni. A budapesti zimonyi s a budapest-dunajobbparti vasutnak s az ezzel összefüggő tarifapolitikának kérdése. Az osztrák államvasut ezt a vonalat kezdte akarja kiriteni, mert ezzel aztán föltétlenül ura lesz Magyarország forgalmi érdekének, míg e nélkül csak a béna marad. Am az osztrák államvasut ura a Rothschildek és Wodiánernek, a kik adják a kölcsönpénzt Tisza Kálmánnak s ezzel őt megtartják a hatalomban. Ők Péchy Tamást nagyon nehézkesnek találták, kiadták tehát ellene a jelzőt, hogy neki meg kell bukni. Most Tisza Kálmán tehát olyan embert keresett, a ki nem lesz nehézkes s a ki esetleg Rothschildeknek igen szívesen megteszi azt a szolgálatot, hogy a zimonyi vasutat átjárja az osztrák államvasut kezére a budapest-dunajobbparti vasutat együtt.

E haza elleni nagy bünt elkövetni lenne hivatala Ordódy Pál. Vajjon elköveti-e? Nem hiszünk. Ordódyt semmi politikusként ugyan, de tiszteletesség embernek tartjuk. Miniszterré lenni mai napig nem nagy becsület ugyan, de azért még, hogy Deák Ferencz szavaival éljünk, nem akasztják fel érte az embert. Hanem ha Ordódy Pál e gyalázatos üzemlemez csakugyan odaadná nevét, ha ő Tisza Kálmán leggonoszabb tervéhez s a tervnek megvalósításához csakugyan segédkezett nyujtana: akkor Ordódy Pál minden tiszteletét, melyet egész életén át szerzett, egy pillanat alatt elvesztené. Holnap, Péter vértanúnak neve napján fogja miniszteri helyét a képviselőházban elfoglalni. Tanuljon e vértanútól kitartást és állhatatosságot. Ha már e nemzet államjogi függetlenségét átadott Ausztriá-

ráta. Miniszteriség nélkül még pár országgyűlésen át igen tisztességes s némi kis tekintélyvel bíró képviselő maradhatott volna.

Ordódy Pál miniszteriségével legelőbb nyert Péchy Tamás s Péchy Tamás lemondásával legelőbb vesztett Ordódy Pál. De miért is ajánlotta őt miniszternek Tisza Kálmán? A felelet egyszerű, noha több pontból áll. Ordódy a régi Deák-párthoz tartozik. E pártnak tagjai elsőködők már Tisza Kálmán mellé s Goróvát és Csenyeryt a két utolsót is elvonta onnan a betegség. Tóth Vilmos is elment, utóljára Szilárd József is elment s nem maradt ott több ember, mint Falk Miksa. De Falk nem lehetett miniszter, mert ő valószínűleg meg nem tenné azt Tisza Kálmánnak, a mit megtehet Tisza Kálmánnak. De egyéb okok is gátolták őt abban, hogy ilyesvalamire vessen fejét. De Tisza Kálmán ha két rossz közül választ, inkább választ miniszternek régi deákpártit, mint régi balközépet. Ez már az ő gusztsága, de egyúttal az ő ravaszsága is. S ha nem talál mást, mint Ordódy Pált; tehát megteheti miniszternek őt is. Neki mindegy, azzal pedig, hogy mit szól ehhez az ország s mit nyer ezzel a közügy, ő nem törődik. Balközépi hivatást is megmaradnak szavazó pártjának s ezzel ő megelégszik.

Van egy másik, sokkal hatalmasabb indok is. Erről szinte alig akarunk beszélni. A budapesti zimonyi s a budapest-dunajobbparti vasutnak s az ezzel összefüggő tarifapolitikának kérdése. Az osztrák államvasut ezt a vonalat kezdte akarja kiriteni, mert ezzel aztán föltétlenül ura lesz Magyarország forgalmi érdekének, míg e nélkül csak a béna marad. Am az osztrák államvasut ura a Rothschildek és Wodiánernek, a kik adják a kölcsönpénzt Tisza Kálmánnak s ezzel őt megtartják a hatalomban. Ők Péchy Tamást nagyon nehézkesnek találták, kiadták tehát ellene a jelzőt, hogy neki meg kell bukni. Most Tisza Kálmán tehát olyan embert keresett, a ki nem lesz nehézkes s a ki esetleg Rothschildeknek igen szívesen megteszi azt a szolgálatot, hogy a zimonyi vasutat átjárja az osztrák államvasut kezére a budapest-dunajobbparti vasutat együtt.

E haza elleni nagy bünt elkövetni lenne hivatala Ordódy Pál. Vajjon elköveti-e? Nem hiszünk. Ordódyt semmi politikusként ugyan, de tiszteletesség embernek tartjuk. Miniszterré lenni mai napig nem nagy becsület ugyan, de azért még, hogy Deák Ferencz szavaival éljünk, nem akasztják fel érte az embert. Hanem ha Ordódy Pál e gyalázatos üzemlemez csakugyan odaadná nevét, ha ő Tisza Kálmán leggonoszabb tervéhez s a tervnek megvalósításához csakugyan segédkezett nyujtana: akkor Ordódy Pál minden tiszteletét, melyet egész életén át szerzett, egy pillanat alatt elvesztené. Holnap, Péter vértanúnak neve napján fogja miniszteri helyét a képviselőházban elfoglalni. Tanuljon e vértanútól kitartást és állhatatosságot. Ha már e nemzet államjogi függetlenségét átadott Ausztriá-

nak, örökjék, hogy forgalmi és kereskedelmi függetlenségének legalább utolsó rongyát ne adassék Rothschildnek és Wodiánernek.

Budapest, április 28.

Azerdélyi hírtok rendezéséről szóló javaslatot Bokros átadogazásában elfogadta az igazságügyminiszter.

Az országgyűlési függetlenség párt ma tartott értekezletén a magyar büntető törvénykönyvek életbe lépésétől szóló javaslat részletei vétetvén tárgyalás alá, több szakaszhoz a párt részéről módosítványok beadása határozottat el.

Ezután a költségvetési törvényjavaslat vétetvén tárgyalás alá, mely az értekezlet által el nem fogadtatván, a párt elvi álláspontjának jelzésével és indoklásával Ugron Gábor bizott meg.

Az új közlekedési miniszteriumhoz a következő nagy fontosságú interpelláció fog intézteni a képviselőház egyik közlébi ülésén:

Tekintettel arra, hogy az al-Duna szabályozása s nevezetesen az úgynevezett „Vaskapu” mélyítése után a Duna folyam medre elegendő vízzel bírland arra, hogy kisebb, sőt közepes nagyságú tengeri hajók Budapestig felhalozhatók s ez által hazánk kereskedelme megmehelened lendületet nyerne, kérdem a közm. és közlek. miniszter urat, vajjon figyelembe vette-e ezen körülményt, s érvényesítette-e befolyását arra, hogy Oláhország, ha Arab-Tábia mellett, vagy az al-Duna bármely más helyén állandó hidat építene, azokat oly szerkesztettel lássa el, mely közepes nagyságú tengeri hajóknak az átmenetel megengedje. Ugyintézen gondoskodott-e a miniszter ur arról, hogy magyar területen Budapestent alul, a Dunán eselget építendő állandó hidak az említett cél szem előtt tartásával építessenek?

Ordódy Pál újon kinevezett közlekedési miniszter ma este Bécsbe utazik — s értesülésünk szerint a hivatalos esküt holnap fogja ő felsége előtt letenni. A közlekedési miniszterium vezetését Ordódy holnapután veszi át.

Gróf Pejacseviich jelenleg Budapesten időző horvát bán és a miniszterelnök között információik szerint tárgyalások folynak a két regnikoláris „brótszág” között fennfokú differenciák iránt. E tárgyalások előreláthatólag egyértelműsége fognak vezetni s aztán javaslat alakjában a két regnikoláris küldöttség elé fognak terjesztetni.

Az új közlekedési miniszter kinevezésére vonatkozó királyi kéziratokat a „Budapesti Közlöny” mai száma közli. E kéziratok így hangzanak:

Kedves gróf Szapáry! Magyar miniszterelnök előterjesztése folytán Önt a közunka- és közlekedési ügyek magyar miniszterium ügyének ideiglenes vezetését ezentel felmentem — Kelt Bécsben, 1880. április hó 24-én Ferencz József, s. k. Tisza Kálmán, s. k.

K. fozozatos büntetési bürtörrendszer. Az igazságügyminiszter budgetjének tárgyalása alkalmával a nyilatkozott, hogy a büntető törvényben büntetési nemül elfogadott fokozatos — progresszív — rendszerrel hazánkban az első kísérlet Szegeden szándékozik megtenni. Tekintve alsó vidékeinken, különösen pedig

Szegeden és környékén bürtörök rendezetel voltát, azt az eszmét, hogy Szegeden egy a modern kor igényeinek megfelelő bürtör szándékozik felállítani, csak üdvözölhetjük.

De van az éremnek egy másik oldala is. A képviselőház most tárgyalja a büntető törvény életbe lépésétől törvényjavaslatot s így annak életbe lépése a legközelebbi jövő ténye.

A büntető törvény a progresszív rendszer fogadván el, az elített fogvezetekkel a progresszív rendszert, a törvény életbe lépévé, a zonnal meg kellene kezdeni.

Ő ezellenéziája azonban a progresszív rendszer gyors életbe lépésének ezáltal mit tesz? Most akar, a tizenkettedik órában, bürtört emelni Szegeden.

A ki tudja, hogy jelenlegi rendszerünk mellett hány közeg retortáján s mily esiga lassusággal kell kezreltlenie mennie egy építendő bürtör tervezetének, s a ki tekintetbe veszi azt, hogy egy oly nagy épület felépítése stíles berendezése mennyi időbe kerül, az a progresszív rendszer első kísérletét legkevésbé pár évre elodáoztatnak kénytelen tekinteni. Tehát éteren is, a semmittevés stagnációja, azon cacadubus félelenség, mely a tehetetlen igazságügyminisztert mindentit jellemzi, hol tenni kell!

Ugy látszik, hogy az igazságügyminiszter — ezen életvezetés után-ítélve — teljesen megelégedett arról, hogy az országban központi bürtörök is vannak. Központi bürtörök a magánrendszer alapján, hol a progresszív rendszer után annak első stádiuma magánelzárás tételével, — azonnal megkísérhető volna. Ott vannak a n.-váradai, b.-gyarmati, jászberényi, veszprémi stb. központi bürtörök, mind a magánrendszer elvei mellett épültek. Nem volna-e ez előzetesebb ezek valamelyikét, mint központi bürtört megszűntetni s a progresszív rendszert addig is megkísérteni, míg aztán a Szegeden tervezett bürtört elkészül? Nem volna-e sokkal takarékosabb — az igazságügyminiszter ur, ugy is mindig és szón lovagol — egyelőre egy központi bürtört berendezni, a progresszív rendszer mellett? így elpalsztolható némileg azon kirívó anomalia, hogy míg büntető törvényünk a büntetés nemül a fokozatos rendszert fogadta el, addig legalább egy helyen egy bürtörök volna, hol a büntetés procedusa fokozatosan hajtatnék végre.

Egy jogász.

Budapest, április 28.

Gladstone és miniszter társai ma tették le a hivatali esküt a királynő kezébe, s az új kormányelnök ma költözött be a Downing-streeti palotába. A parlament megnyitása holnapra van kiterve s az alsóház azonnal meg is választja „Speaker”-jét (előnök), de a miniszterek új választásai miatt valószínűleg május 20-ig elhalpajlik a parlament. Gladstone kénytelen volt engedni a radikálisok követelésének, hogy ők is képviselvé legyenek a kabinetben s a párt egyik vezéré, Dilköt ki is nevezette államtitkárnak a külügyi hivatalhoz, Granville mellé. A radikális vezére mellett a „manchesteri párt” vezére, Bright is helyet kapott a kabinetben, Lancasteri kancellárnak nevezetvén ki; kinevezették továbbá Kymberlyt gyarmatügyi miniszterré és Lord Ripont India alkirályává. Chamberlain, a radikális párt másik vezére, valószínűleg kereskedelmi miniszter lesz. Az előbb nevezett ka-

binet-tagokról álljanak itt a következő életrajzi adatok:

Sir Charles Wentworth Dilke született 1843-ban Londonban, tanulmányait Cambridgeben végezte, s 1866-ban utnak indulva bejárta az északamerikai egyesült államokat, Kaliforniát, Új-Seelandot, Vandemianlandot, Ausztráliát, Kelet-Indiát és Egyiptomot, honnan 1867. Gszén tért vissza. Utí emlékeit és benyomásait „Greater Britain” (Nagyobb-Britannia) című könyven írta meg, melyben főképp az angol világuralomra, a faj, vallás és éghajlat közti kölcsönös viszonyra fejtette a fősúlyt. 1868-ban London Chelsen kerületé képviselővé választotta. A radikális pájt élén kiválóan külügyi, indiai és gyarmatügyi kérdésekben szólt föl.

Bright, a „manchesteri párt” nevezetes vezére a kitűnő parlamenti szónok és agitátor 1811-ben született; 15 éves korában iskolát elhagyva atyja kartongyárába lépett s mellékélen történelmi, politikai és nemzetgazdasági munkák tanulmányozásával foglalkozott, s azután nagy utazásokat tett a kontinensen. Hazatérése után mint politikai szónok lépett föl az egyházi adók s különösen a gabnatorvények elleni agitációban, melynek központját 1838-ban a Cobden vezetésé alatt álló Anti-Cornlaw-League képezte Manchesterben. A liga a kitűnő népszókratát 1839-ben hivatalos agitátornak nevezte ki. 1843-ban mint a liga jelöltjét Durhamban bevalasztották a parlamentbe, hol Cobdennek és társával a gabnatorvények ellen küzdött, míg a liga győzelme, 1846-ban el nem dönt. — 1847-ben Manchesterben választották képviselővé, 1850-ben hevesen ellenelte Palmerston beavatkozási politikáját; valamint ellenzte az 1854-iki keleti háborút is, a mi egy időre meg is fosztotta népszerűségétől. E miatt s győngykedő egészségé miatt visszavonult a nyilvánosságól s néhány évig Svájcban és Olaszországban élt. — 1855-ban lépett ismét a parlamentbe, mint Birmingham képviselője. Az 1863-iki Gladstone-kabinetben a kereskedelmi tárcát vette át, majd győngykedése miatt ismét visszavonult s csak 1875. óta vett ismét élelken részt a parlamenti életében.

Kimberley (John Wodehouse) gróf született 1826-ban; Lord Aberdeen és Lord Palmerston alatt 1852-től 1856-ig alkalmatitkár volt a külügyminiszteriumban. Ezután pétervári követ s 1856-tól 1861-ig ismét külügyi államtitkár volt. 1863-ban külön küldetésben járt az éjszaki udvarnál s Schleswig-holsteini kérdésben. 1864-ben Iroszrag lord-helytartója, 1868-ban pestésor s 1870-ben gyarmatügyi miniszter lett a Gladstone-kabinetben. Nem annyira tehetségéről, mint elvárságáról nevezetes.

Lord Ripon (George Frederick Samuel Robinson), született 1877-ben; 1853-ban Huddersfieldben képviselővé választatván, az előhaladott szabadelművekhez csatlakozott. Atyja halála után mint Ripon gróf a felsőház tagja lett; a legutóbbi Gladstone kabinetben a titkos tanács lordelöke s 1871-ben ama választott bíróság tagja volt, hol az Alabamakerés eldöntésére hivatala volt.

Az új miniszterium keleti politikájához egyre a legkülönfélébb kombinációkat fűzik. Londoni diplomáciai körökben különösen érdeklődnek az iránt, hogy min irányban fognak fejlődni az osztrák-magyar-s angol viszonyok azok után, a miket Gladstone a választások alatt és után a monarchiáról és uralkodójáról mondott Viktoriá, királynő, jelentik Londonból, öszintén óhajtja a monarchiával való eddigi jó viszonyok fenntartását, és körülbelül egy hét óta Bécs és London közt diplomáciai levelezés folyik, melynek célja, világossá tenni a bonyolult helyzetet s mielőbbi nyilatkozatra bírni az új angol kabinetet. — Károlyi gróf nagy-követ a napokban több ízben tiszteletet a királynőnél Windsorban s a királynő rokonszenvét fejezte ki Ausztria-Magyarország iránt. Bécsben en-

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRCZÁJA.

A hol a nök dolgozni tanulnak.

(A sugáruti tanítóképző-intézetről.)

Hát már a nök is tanulnak dolgozni? Gyöngéd lelküket hozzátörödi a nehéz munkához, patyolat-kenéz megzokja a nyersanyag idomítását, egész lényük kiemelkedik a magas, ideális légkörből és leszáll a földre, a hol már nem elég mindent hajnalhasadási „a mi mindennapi kenyereket” kéri, hanem dolgozni is kell érte, meg is kell érdemelni. Ti töltök, az ideál magasztos fogalmának lelkes szószólói, ne esapítok össze kezeiteket! Nem esett még ki a világ keréke. Az a rozoga szekér halad a rendes kerékgyűrásban, csak az utai változtak. A nök már nem csupán lantotok tárgya. Nem akarjuk egészen elvonni tőletek, de nem is adjuk oda egészen titeket. Számít az idő, realitás az emberek, materialis a kor. Mind irigye régi szabadságotoknak. Mind jogot formál a nőhoz. A sürgős-forgás, munkálkodás, haladás korunk nem enged, hogy nemünk szobkiba felekezett öleiben ösztövébe az ábránd világába melyedjen, s e világ tétéveg után — ne legyen mi-ből élnie.

Hajdani reggink rokkáló szólnak, s a nök munkáját orsó-pörgetésben, e mellé szerelmi dalok zöngésében képzelték csupán. A gözgépek hatalmas moraja elcsendesítte az orsó pörgését, meglassította az ábrándos dalok omló áradatát. — Hja, az a göz, meg az a villany nagyot fordított a világ kerékén. — Ma már Fauszt, talán szakajó-fonás mellett, talán Margáráthát s a szinpad összes tragikus nőalakjai, kik — persze csak a szinpadon — varrásokból lényelnek saját és gyermekeik életét tengetni, ma valószínűleg kőrümmel, rojt-csomósással, csipkékészítéssel, kamorruzózással, vettél csipkével, sas-, füz- és szalmafonással, vagy több effélével kereskednek.

Mert ma már mindenki annyit ér, a mennyit dolgozni tud. S ha még (kivált nálunk) e gazdasági igazság nem tudott kellőképp érvényre emel-

kedni, az utánunk jövő nemzedék törvényeinek az fogja első alapszakszát képezni. Ha élni akarsz, dolgozzál. Ha tudsz eszeddel; ha kell kezzeddel, de a kezod munkájánál otthon ne feledd az eszed. A statisztika — a gazdasági tudomány egy fédes gyermeke — kiszámította, hogy ezen a gyarló most a sok áthetetlen férfiból, (mert ilyen is van), ha a nőkről is gondoskodni kellene. S mi lenne azon nőkből, a kikre nem jut se élelmes, se áthetetlen férfi? Magunk kell magunkról gondoskodniok. Ez a szükség kérelmetlen parancs. Es ez a parancs komoly, engedelmességre készítő. Példa bizonyítja. A különönné kenyérkeresetek ágaiban ma már ezer meg ezer nő találkozik, kik a maguk és talán munkaképtelen szüleik, elhagyott testvéreik lételemének biztosításáról gondoskodnak. Az országos nőiparegytel nőipariszkolákat fog nyitni a nök munkaképességének előmozdítására. Az állam tanítókat nevel, kiknek hivatása már az iskolában hirdetni a munka igének elméletét és tanítani annak gyakorlatát. Mert iskola nélkül a férfiak sem tanulnak szakszarban munkálkodni. A nöknek pedig kétszeresen szükséges a rendszer ismerete, mert hiszen meg kezdők e téren. Alig szakasztottunk ki őket a költészet andalító légtöréből.

Üdvözöljük hát a nőtanítókat, melyekben leányainkat dolgozni tanítják. Üdvözöljük a tanítóképző-intézeteket, melyek munka-mesternöket nevelnek, kik mint a nök munkaképességének apostolai fognak e munkára alkalmas, dolgra képes, keresni szerető nemzet körében elsőelndi, hogy gyakorlati ismereteiket közvetítsék a serdülő ifjúság számára és megértessék már a gyermekekkel életök komoly ezülatát.

A sugáruti tanítóképző-intézetben ma több képviselő, köztük Rath Károly, Bakay Nándor, Gyurgyik Gyula, továbbá Mudrony Soma iparregyesületi igazgató Steinacker Ödön iparkamarai tolvívó stb. tettek látogatást. Mint iparbarátok tudomást akartak róla szerzeni: miként fogja fel hazánk ezen elsőrelndi, legmagasabb és legjobb hírű nőnevelőintézetét az ipar és kézimunka tanulmányok szükségességét.

Kitűnhetlen az a benyomás, mely a munkatermek beható megtekintése után lelkünkbe veső-

dött. Két teremben mintegy 200 ifjú, ude, cinsos leányka ült. Mindenik dolgozó-asztala mellett. Mindenik kézi-munkával, házi-iparral foglalkozott. No, de ez nem valami különös. Hanem figyelemreméltó az, hogy valamennyi foglalkozási nem, kézimunka- és házi-iparig é két nagy teremben üsztek, azt minden növendék elejétől végig el-sajátítani tartozik. Mert itt tanítókat nevelnek, kiknek hivatása lesz majdan mindazon kézi-munkákat, házi-iparokat, melyeket most megtanulni kötelesek, leendő nagyreményű tanítványaiknál megismertetni, azokat ezen közházzuk és részben művészeti foglalkozásokra alaposan megtanítani.

Es mit tanulnak itt a növendékek? Leginkább oly kézimunkákat, melyekre minden háziasszony szükség van, ha családja körében a gazdaságszany hivatásnak a szó nemesebb értelmében meg akar felelni. Es e kézimunkákat úgy tanítják, hogy azok esetleg keresetforrást képezhetik a munkára, keresetre utal nöknek. Tanulnak továbbá olyan házi-iparokat, melyek üzeme mellett szintén jövedelmző, hasznos foglalkozásokhoz juthatnak.

A mint futólagos áttekintés után lehetséges volt a következő foglalkozási nemeket jegyeztük föl a munkatermek programjából:

- 1. Kötés, horgolás. Paplanok, teli gyermekruhák, csipkék, kis gyermekruhák.
2. Fehérneművarrás. Kötények, fehérnemű.
3. Ruha-szabás és varrás. Mindenfélé félszruha-varrás, díszítés. Gyermeköltönyök.
4. Kosárfonás. Finomabb papír, gyömböcs és ruhakosarak. Virágkosarak, munkakosarak sáskál, tűzől és espartók.
5. Szalmaszalagok fonása.
6. Sztyorkötés. Szakajó-kosarak.
7. Permetmunka és festés. Asztallapok, le-gyezök, ladiák (porcellánra, üvegre, fára) csészék.
8. Székfonás. Kukoricacsuhából, szalmából, nádól.
9. Hímzés. Stylszarú szines és fehér hímzés, szlyemmel és mosható pamutl, asztallapok, parók, stólk, monogramok.
10. Csipkék. Hálózott, vettél és varrott csipkék.
11. Gápkötés, pártányák.
12. Láncszőttés (tambor) géphímzés, kőtények, asztalterítők, női és gyermekruhák.
13. Kereszmunka. Kendők, rojtok, gyermekruhák.
14. Csomózás. Rojtok, vadászlatok.
15. Kesztyűvarrás kézzel és géppel.

Lapunk mai számához egy iv melléklet van csatolva.

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A képviselőház mai ülésében a magyar büntetőtörvénykönyv életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta s általánosságban elfogadta.

Eötvös Károly nemcsak a függetlenségi pártnak, hanem a ház összes ellenzéki tagjainak nagy tetszése közt hatásos, fényes beszédet mondott e törvényjavaslat elfogadása ellen. Hogy Eötvös érveiben gazdag, meggyőző szónoklatának mily hatása volt, azt legjobban mutatja az, hogy az egyesült ellenzéki párt tegnap megállapodása ellenére e beszéd hatása alatt elhatározta, hogy a törvényjavaslatot általánosságban sem fogadja el. Az egyesült ellenzék szónoka Szilágyi Dezso is igen szép beszédében szintén a törvényjavaslat elfogadása ellen érvelt. A törvényjavaslat mellett Teleszky előadón s Pauler miniszternek kívül csakis Horváth Lajos szólalt fel, de a függetlenségi párt kitűnő szónokának beszéde reá is oly hatással volt, hogy legalább a szavazástól tartózkodott. Az előadónak az igazságügyi miniszternek a javaslat érdekében megkísérelt érvelései nagyon színelmasok voltak, de a ház többsége mégis elfogadta a törvényjavaslatot. A szavazásnál a mérsékelt ellenzék a függetlenségi párttal szavazott.

A törvényjavaslat részletes tárgyalása holnap lesz.

Az interpellációkra kerülve a sor Gyurgyik Gyula a magyar hírlapoknak Ausztriából való kitiltása ügyében, Turgonyi lisztkivételük érdekében, Bakay a Tiszaszabályozás kérdésében interpelláltak.

II.

A képviselőház ülése április 28-án.

Elnökök: Péchy Tamás; jegyzők: Baross Gábor, Antal Gyula, Mednyánszky Árpád. A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Szapáry Gyula gr., Pauler Tivadar, Szende Béla, Bedekovics.

A múlt első jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök bemutatja a budapesti magyar általános ipartársulatnak kérényét a hazai ipar emelése tárgyában, továbbá a verszei ipartársulatnak kérényét, melyben a II. orsz. iparügyi által jelzett teendőknél meg az ülésszak alatt fogafogatását kéri. — A ház e két kérényet a közigazgatási bizottsághoz utasítja. — Az elnök továbbá bemutatja Valkány és Kocsónai közlegények kérényét, melyben az azály által elpusztított vetések után járó adó engedeltségét kéri; végre bemutatja Kiss Lajos zilahi lakosnak kérényét, melyben az 1860. XLII. t.-cz. II. fejezetének módosítását kéri. — E két kérény a kérény bizottsághoz utasították.

Az elnök ezután bemutatja a miniszterelnök átirátát, melyben tudatja a házal, hogy ő felsége Szapáry Gyula gr. miniszter a közlekedésiügyi miniszternek ideiglenes vezetésétől fölmentésé hogy Ordódy Pál képviselőt nevezté ki közmunka és közlekedésiügyi miniszternek. (Eljenzés.) — A ház e átiratot tudomásul veszi.

Mintthogy Ordódy ennélfogva képviselői állásáról lemondott, az elnök megbízta, hogy Komáromgye központi választmányát hívja fel, hogy a képviselőválasztás iránt megtegye a szükséges intézkedéseket.

Baross Gábor benyújtja a közigazgatási bizottság három jelentését, melyek vonatkoznak a keleti marhavész megakadályozására, továbbá a fiunei Zichy-mólon emelendő tárháza felveendő költségeiről és végül a Fiume s a nyugat-európai kikötők gőzhajózási összeköttetését létesítő társulat állami segélyéről szóló törvényjavaslatokra.

A ház e tjavaslatokat valamelyik legközelebbi ülésén fogja tárgyalni.

Percezl László betérjeszti a közlekedési bizottság a szerb fejedelemséggel kötött vasúti egyezményre vonatkozó jelentését.

Az osztályok mellőzésével fog kitűzteni tárgyalásra.

Hegedüs Sándor bemutatja az állandó pénzügyi bizottságnak az 1880-diki államköltségvetéséről szóló jelentését.

A ház ennek tárgyalását a holnapi napirendre tűzi ki. Vécsey Tamás bemutatja a kérények 33. sorsjegyűkét. — A szombati ülésre tűzött ki tárgyalásra.

Antal Gyula jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvből újabb bejegyzés nincs, ellenben az interpellációs könyvbe be vannak jegyezve a következők: Gyurgyik Gyula a magyar hírlapoktól termékei árusításának a transzljatháni tartományban való betiltása tárgyában intéz interpellációt a belügyminiszterhez, Turgonyi a magyar malom- és lisztipar tárgyában a kereskedelmi miniszterhez, Bakay Nándor a Tiszaszabályozásra vonatkozó kormányi előterjesztések tárgyában a közmunka-miniszterhez.

Az interpellációk az ülés végén fognak előterjesztetni.

A ház ezután harmadszori felolvasásban megismeri végleg a honvédelmi miniszternek póhtelt kéré törvényjavaslatát. — A főrendekkel fog közölni a hozzájárulást végett.

Madarász József a házszabályokra hivatkozva kéri szót. Az interpellációs könyv felolvasásakor azt hallotta, hogy Gyurgyik transzljathániát említ. Minthogy e kifejezés ellenkezik törvényeinkkel, fel kell ellene szólna és arra kéri képviselőtársait, hogy ilyen, országunk függetlenségével és önállóságával ellentéző kifejezést, ne használjanak.

Következik a napirend: a büntetőtörvények életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Teleszky István előadó a törvényjavaslatról mellékelt okadoklására és az igazságügyi bizottság jelentésére utalva, ajánlja a törvényjavaslat elfogadását.

Eötvös Károly: Én az igazságügyi bizottság által átdolgozva benyújtott törvényjavaslatot még általánosságban sem fogadom el a részletes tárgyalás alapjául. (Élénk helyeslés a bal és szélső baloldalon). Nekem igen nagy aggodalmam van annak nézve, hogy ha ezen törvényjavaslat törvényvé válik és életbe léptetik, a személyes jogok és szabadságunk ma is csak képeletben létező garancziái, melyek legalább még képeletben megvanak, ha végkép el nem enyésznek, de még sokkal inkább meg fognak rendíteni, mint eddigi büntető igazságszolgáltatásunk által.

A t. bizottsági előadó ur azt mondja rövid indoklásában, hogy ezen törvényjavaslat föléli azon átmeneti intézkedéseket, melyek szükségesek arra, hogy a büntető törvénykönyv a magyar igazságszolgáltatás keretében beilleszthessenek. Ha csak azon átmeneti intézkedéseket ölelné fel ezen törvényjavaslat, melyek e célból szükségesek, ha a szükségesek határain túl, de nagyon sokkal túl nem menne ezen törvényjavaslat, akkor talán magam is azon helyzetben volnék, hogy azt elfogadhatnám. — Így azonban nem fogadhatom el semmi esetre, s ha a t. ház megengedi, lehető röviden indokolni fogom, hogy miért nem. (Halljuk!)

Alig szükséges említenem, hogy nekünk büntető törvénykezési eljárásunk törvényvel megállapítva, fájdalom, mind maig nincs; alig szükség említenem, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat 40. §-ában a vétségeket és a kihágásoknak örösi nagy száma, mely eddig a törvényesékek, — tehát társas bíróságok által tárgyalottak, ezentel egyes bíróságok elé utaltatik.

Már most én a t. igazságügyi miniszter urat, mint igazságügyünk legfőbb adminisztrátorának szakismeretéhez folyamodom, annak megítélésére, hogy vajon a mi egyes bíróságaink mai állapotukban az ő nézete szerint be vannak-e rendezve mind szemlélyzeti mind hivatali, mind hivatal helyiségi tekintetben, mind a börtönök, fogházak, tekintetben, arra, hogy képesek legyenek több, mint félt, sőt ki lehet mutatni, azon teendőket két harmadát elintézni, a mely teendőket eddig a törvényesékek intéztek. Én csak néhány napja. hogy az igazságügyi költségvetés itt e házban letárgyalottak, de biztosítom a t. igazságügyi miniszter urat, hogy ha e törvényjavaslat úgy, a hogy most van, életbeléptetik, pár hét, pár hónap alatt az igazságügyi miniszter meg fog győződni arról, hogy az igazságügyi költségvetésnek az egyes bíróságokra vonatkozó része pusztá hazugság, abból egy szó sem lesz igaz, mert a mi egyes bíróságaink azon feladatnak, melyet e törvényjavaslat rájuk rök, azon igazságügyi költségvetés keretében megfelelően képtelenek lesznek, ha bár feltesszük is, hogy a lehető legnagyobb jóakarat, hogy a lehető legnagyobb szakképzettség van a mi egyes bíróságainkban.

Nincs okom, nincs jogom a mi bírói karunkról beszélni mondani, nincs okom, nincs jogom rosszabbnak tartani azt a bírót kar, mint a más, sőt elismeréssel kijelenthetem közvetlen tapasztalataim alapján, hogy a mi bírói karunkban még egyes bíróságaink körében is kitűnő bírák, még pedig feles számúak léteznek.

De a mellélt lehetetlen nem tudnia épen a t. igazságügyi miniszter urnak azt, a mit az egész ország igen jól tud, igen sajnosan érez, hogy kivált

egyes bíróságaink körében vannak fiatal, képzetlen, gyakorlatlan emberek, kik az igazságszolgáltatás feladatának komolysága által még fejlességgel nincsenek áthatva, a kik előtt még a magánjogi igazságszolgáltatás is, mely pedig a személyes jogokat, a személyes szabadságot oly közelről nem érdekli, nem áll kellő komolysággal, hogy egyes bíróságaink ezen tagjaira most akkor bírói hatáskört ruházzunk, mely előtt a komoly lelkiismeret megdöbben, hogy egyes bíróságainkra ruházzuk a t. hatáskört, hogy egy esztendőig terjedő fogházbüntetést szabjanak ki, hogy ezer forintig terjedhető pénzbüntetést szabjanak ki, ezt bírói karunk mai kezdetleges állapotában, midőn az a generáció, mely megkezdte a bíróságot, még a valódi bírói szellemet önmagában teljesen nem fejlesztheti ki, hanem azt most tanulja és most kezd még beléokulni, és teszi ezt szomorú és gyászos tevédekésk közt, mint másképp nem is lehet, — midőn bírói karunk, társas bíróságaink is ilyenek, hogy egyes bíráinkat ily rendkívüli hatáskörrel ruházzuk fel Magyarországon, azt én lehetetlennek tartom. (Helyeslés a szélső balon.)

Az egyes bíróságok rendszerét e törvényjavaslat, ha életbe léptetik, egészen fel fogja törni. Nem szölok arról, hogy azon 300 és egynehány járásbírósig — meg fog róla győződni az igazságügyi miniszter ur — csakhamar igen kevésnek fog bizonyulni. Nem szölok arról sem, hogy azon egyes bíróságaink, mint épen itt kifejtettem, s mint az igazságügyi miniszter maga is beismerette s szabadelvű párt részéről felszólalt minden szölok beismerte, — ma is tul vannak terhelve igazságszolgáltatási és belső adminisztrációs teendőkkel. Ha tehát már most is tul vannak terhelve, mi történik az egyes bíróságokkal, melyek elé most azon teendők utasítottak, melyek eddigi összes teendőik nagyszámú megfellelnék? Hogyan fog már most az igazság kiszolgáltatni, erre nincs felelet. Hanem engedje meg az ign t. igazságügyi miniszter ur és engedje meg a bizottság t. előadóját, reá nézve különben elégesen meg kell jegyezmem, hogy én azt hiszem, hogy azon rövid indoklás, mely az igen t. képviselő ur ezt a törvényjavaslatot itt bevezette, ezen törvényjavaslathoz és az e törvényjavaslatban tárgyalt kérdésekhez egyáltalában nem méltó és azon jogászai hírnévhez sem, melyet az igen t. előadó ur eddig megszerzett, becstellett megszerzeni szerencsés volt, hogy öket arra figyelmeztetem hogy bünvádi eljárásunk törvényvel megállapítva nincs, voltaképp semminő sincs. — Van igenis gyakorlat; az a gyakorlat pedig annyiféle, a mi bíróságok van. — Az a gyakorlat, nemleg egyöntetűvé válik azon ügyekben, melyek a legmagasabb bíróságokhoz feljutnak, de azon ügyek az elintézt ügyek kisebb számú képezik. Az egyes bíró egyáltal vizsgáló bíró is lesz ezen ügyekben és egyszersmind bíró is. Ismétlem és sokszor fogom ismételni, ezen ügyek az elintézendő ügyeknek örösi részét képezik. Ha méltóztatnak nézni a statisztikai kimutatásokat, látni fogják, hogy ezen ügyek több mint félt képezik az elintézendő ügyeknek. Az egyes bíró lesz vizsgáló bíró és egyáltalán itélő bíró. Én a t. igazságügyi miniszter urat régi és modern tudományos jogászának tartom, s felteszem róla, hogy tudja azt, mind viszony fejlődik ki a vizsgáló bíró és a vádlott közt igen gyakran; mert ott nem ideák állnak egymással szemben, mert a bírónak és a vádlottnak ideája, hanem egy személy, a ki bírónak nevezetik és egy másik személy, a ki vádlottnak nevezetik, állnak egymással szemközti. A t. miniszter ur tudja azt, hogy a vizsgáló bíró és a vádlott közt gyakran ellenségeskedés származik azon oknál fogva, mert a vádlott a minden emberről megívó s jogosult önvédelemmel fogva a bírónak minden fegyverét kitéperoni igyekszik, melyre bizony bizonyos tényeket bebizonyít, bizonyos tényekre a bizonyítékokat összehalmozni törekszik. — A midőn a vizsgáló bíró az ő ügyes, kötelezőszerű lépéseit gyakran felérinti, a vizsgálót iránytáv felvezetve látja: akkor a vizsgáló bíró és vádlott közt ellenséges viszony fejlődik ki. (Igaz! a baloldalon.)

A ki a bírói életben forgott, a ki a bírói életközben ismeretes, az velem ebben egyetért, de egyetértnek a legnagyobb jogtudósok is. Már most az egyes bíróra, a ki a vizsgálatot teljesíti, a ki a vizsgálat hosszú menetét áll, annak gyakran heves jelenetei között bizonyos ingerültséget vet fel magába a vádlott ellen, a ki elfogult lehet saját vizsgálata eredményének megítélésében, arra az egyes bíróra bizni azt, hogy azt a vádlottat egy évig terjedhető büntetéssel négyeszmeköz elmarasztalhasa: ez büntető igazságszolgáltatás? (Élénk tetszés balfölr.) A t. igazságügyi miniszterőt ezt volt jogositva várni ez az ország? És a midőn ezen törvényjavaslatnak retentó abraadabra §-ai közt ily dolgok foglaltak, akkor én megvártam volna a t. előadó urtól, hogy legalább indokolni megkísérlte az ily dolgok helyességét (Ugy van! balfölr.) és hogy ezt indokolni meg sem kísérlte, az kettőt bizonyít alternatíve: vagy azt, hogy a miként igen sokszor

történt, már néhány év óta, hogy a legfontosabb kérdések mintegy a közvélemény szeméinek beköszével úgy átsempesztettek és váltak törvényny, úgy szándékozott a t. előadó ur is a törvényjavaslatot elénk tenni, hogy mi ezt észre ne vegyük. De ez gonosz feltevés és nem az én feltevés, hanem a másik feltevés — és e mellett igenis állok — az, hogy a t. előadó ur ezt nem volt képes indokolni. (Ugy van! balfölr.)

Az hozható fel, az igazságügyi bizottságban is többször hangszólyoztatott és talán itt az indoklásban is néhány szóval megcsináltak, hogy ezen törvényjavaslat voltaképp az eddigi gyakorlatot szentesíti. Hogy e gyakorlat homén ered, honén nem, az nem kérdés, de elvégre is fenállót bizonyos gyakorlat s azt, most törvényre emeli és szentesíti. Ezzel védik e törvényjavaslatot.

Én azt mondom, hogy ezen állítás nem igaz; ez a valódi tényállásnak nem felel meg; de még hanem azt keressem, — ha igaz volna is, vajjon az eddigi gyakorlat, megint t. a miniszter ur humánitásától és jogtudományához folyamodom: a mi büntető törvénykezésünk terén olyan-e, melyet érdemes, méltó és szabad törvényesíteni? Vajjon az eddigi gyakorlat, a melyről retentó nagy számban mutatják ki a statisztikai adatok, hogy árként vizsgálati fogságot szenvednek, olyan-e, hogy megengedhető annak törvényre emelése? De nem is igaz, hogy az eddigi gyakorlatot fogja szentesíteni ezen törvényjavaslat. Az eddigi gyakorlat szerint igen kevés járásbírósig ment annyira az eddigi gyakorlat, hogy 3 hónapra terjedhető börtönbüntetés, vagy fogságot, vagy elzárást és pár 100 forintig terjedhető bírságot rökáltak volna ki. Igen kevés egyes bíróságnál volt ez gyakorlatban az én tudomásom szerint. A legtöbb járásbírósig egy hónapra tul terjedhető börtönbüntetésnek a fennforogtak, már akkor az illető királyi ügyészek reklamáltak ezen ügyeket a törvényesékek, a társasbírósigok számára. De ha felteszem, hogy 3 hónapnál tovább mentek, — pedig tovább nem mentek és nagyon kíváncsi leszek, hogy a t. előadó ur bebizonyítja, hogy háromnál tovább mentek az egyes bíróságok rendszeresen. — hiszen most ezen törvényjavaslat értelmében egy évig terjedhető büntetést szabhatnak ki e egyes bíróságok perrendtartás nélkül a személyes szabadság előbiztosítékai nélkül, accusatorius eljárás nélkül, ügyvédi védelem nélkül, mert ez mind nincs szabályozva, négy szem közt suttymában. (Feltálatások a szélső bal fölr.) Igaz ugy van! Hát ez volt az eddigi gyakorlat? Boesánatot kérek, az eddigi gyakorlat Magyarországon így soha még eddig fenn nem állott (Igaz! Ugy van! a szélső balon.) Még a Schmerling rendszer alatt sem, nem szölok a Bachrendszerrel; nem állott fenn 48 előtt s azóta sem állott fenn soha ezen gyakorlat.

Ezer forintig terjedhető pénzbírságot szabhat ki e törvényjavaslat szerint még szemközti az egyes bíróság, melyre nézve ismét figyelmeztetnem ajánlom a t. háznak, hogy dacára annak, hogy a mi bírói karunk aránylag nem rossz, minő egyes bíráink és minő albiránknak, s az albiránoktól időnként megbízott minő jegyzőink, s aljegyzőink vannak a kikre egy csirke életét sem lehetne bízni. (Igaz! Ugy van! a szélső balon) nem pedig egy egész társadalom személyes szabadságának kérdését ily súlyos esetekben. (Igaz! Ugy van! a szélső balon.)

A polgári perrendtartás szerint, ha ahhoz az egyes bíróhoz oda viszik a szerződést, az adós letele, mely 300 frtnál nagyobb összegről szól, pedig meg van az aláírás, világos kontraktus, mely contrahebitus legem pont a polgári perrendtartás meg nem engedni az egyes bírónak, hogy 300 frton felül ítélhessen; vajjon most a járásbírósig pusztá tényekről, pusztá büntényi fellevelekből ítélhessen egy évig terjedő fogságbüntetést és ezer forint bírságot? boesánatot kérek, ha ez az eddigi gyakorlat, akkor sem azt nem tudom, hogy mit jelent ez a szó „eddigi” sem azt nem tudom, hogy mit jelent a „gyakorlat” szó. De ha tudnám is, nem fogom tudni ezentel, hogy mit jelent ez a szó „törvény.” (Helyeslés. Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Ismétlem, nincs büntető eljárás. A személyes szabadságunk garanciái, a személyes szabadság biztosításának intézményeit ma Magyarországon a corpus jurisnak igen sokak által elavultnak tartott lapjain kívül, melyeket azonban a bíróságok bizony igen kevésse intézményei, a személyes szabadság biztosításának intézményeit ma Magyarországon az ugynevezett bírói böles belátás képezi. Pedig a bírói böles belátás igen sok esetben rossz szó, azon helyzetet, melyet jelenlenti akar, igen rosszul jelzi; a bírói böles belátásra Magyarországon ma igen sokszor ezen szót kell alkalmazni, bírói önkény. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ma a személyes szabadság védelmére alkalmazott intézmény, igen gyakran és fájdal-

mas esetekben: a bírói önkény. Mikor t. ház, a dológ így áll, akkor egyes bíróra, kit még társulnak tanácsadása sem mérsékeltet, jobb irányba nem vezethet, egyes bíróra bízni büntető törvénykezdésünk több, mint félt és bízni akképen, hogy a magyar büntetőjogi törvénykezésben már igen századok óta fennállót accusatorius eljárás kijátszások és bízni akképen, hogy az ügyvédi védelem, a jogi védelem egyes bírónak és gyakran alkalmilag ugyan kvalifikált, de a valósigb nem kvalifikált egyes bírónak széleszétől tétessék függővé (Ugy van! Ugy van! a baloldalon és szélső baloldalon.) bízni akkor és ily körülmények között boesánoss meg a t. igazságügyi miniszter ur, de ily törvényjavaslat előterjesztésére én a miniszter urat képtelennek tartotam. (Helyeslés a bal- és a szélső baloldalon.)

Van a törvényjavaslatban még egy más rendelkezés is, a melyet én szintén alig tudok megérteni a mai viszonyok közt. Ezen törvényjavaslatot, a mint itt van az eredeti példány, 313 szám alatt, e törvényjavaslatot dr. Pauler Tivadar igazságügyi miniszter terjesztette a ház elé. Nem szölok arról, hogy e törvényjavaslat voltaképp valósigos lexikon, hogy az egyaránt tárgyalja az ügyvédi rendtartást, a védrészt a törvényesen bevett vallásfelekezeti viszonyosságát a gyámügyi, adó, ipar, a sajtó, a vadászati és más törvényt a mi csak Magyarországon 13, de söt 50 év óta létejtött. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon és a szélső baloldalon.) Nem szölok, mindezekről, csak azt jegyezmem meg, hogy e törvényjavaslat 41. §-a azt az elvet állapítja meg, hogy ezentel nálunk a közigazgatási hatóságok is büntető bírói hatalmat gyakorolhatnak. A következő szakaszban meg is mondja, melyek lesznek ezen büntető bírósigi közigazgatási hatóságok.

Megjegyzem, hogy a közigazgatási hatóságok élen a miniszterelnök és belügyminiszter áll, a ki tehát ezentel büntető bíró is lesz felettünk mindannyiunk felett. De ugy tudom, hogy a közigazgatási hatóságok mégis csak a belügyminiszter ressortjához és nem az igazságügyi miniszter őröz tartoznak és épen azért egy kassa kétségben vagyok azirint, mi az oka annak, hogy egyáltalán csak az igazságügyi miniszter ur terjesztette elő s nem egyáltalán a belügyminiszter is a javaslatot, és mi az oka annak, hogy egyáltalán az igazságügyi miniszter ur bizatiki meg a végrehajtással és nem a belügyminiszter is? De erre nem fektetek nagy súlyt, külön dolog, alaki dolog. — Hanem nagyobb súlyt fektetek arra, mit én, mint a valódi jogállapotnak igaz hite, még elvileg sem fogadtok el, annál kevésbé intézményekben megállapítva, nevezetesen azt, hogy a közigazgatási hatóságok, nálunk mai szervezőtökből, de bármilyen szervezeten is bírói hatalom gyakorolással ruházhatók fel büntetőjokban. Ha pusztán rendőri kihágásokról volna szó, s volna nálunk a törvényhozás által megállapított rendőri eljárás, melyben kellő gondoskodás volna arról, hogy a személyes jogok és szabadságok még a rendőri kihágások tárgyában is kellő bírói figyelemben részesíthessenek, akkor azt mondanám, hogy a rendőrség mint a közigazgatásnak egyik része némi felelymi, fedő hatóságig igen is gyakorolhat.

De mi a mi rendőri eljárásunk? Kérdem a t. igazságügyi miniszter urat, tudja-e azt, hogy a rendőri eljárás nálunk nem egyéb, mint a régi szolgabírói rendszer visszaéléseinek s a Bach és Schmerling-rendszer visszaéléseinek törvényesített gyakorlata, a régi megye rendszer s a modern Bach-rendszer minden előnye nélkül, a két rendszer minden hátrányával együtt. Ez a mi rendőri eljárásunk. Ez előtt a személyes jogok és a személyes szabadság tekintetei nem nyomnak semmit. E rendőri eljárás tenyészik sötétben, mint: bizonyos ártalmos gondok és a penész. Tenyészik ellenőrzetlenül, nélkülözti a kontradiktórius eljárást, nélkülözti az ügyvédi védelmet s nincs ura, nincs ellenőre semmi. És mikor nálunk ekként áll a rendőri eljárás, vagyis inkább ekként sehogy sem áll, akkor nálunk azt mondani ki, hogy közigazgatási hatóságok napokra, hónapokra terjedhető börtönbüntetéseket szabhatnak ki... (Égy hang: Elzárás!)

T. barotom itt figyelmeztetett, hogy ez nem börtönbüntetés, hanem elzárás. Erre is van egy kis megjegyzésem. Ha a legelsőbb állami fogház-büntetésére ídeltetne a rendőr, mintán állami fogházunk sötétségességek talán jobban hallgazzunk, de az elzárás mit jelent közigazgatási hatóságaink mellett. Jelenti azt, hogy vannak bizonyos akadályllyal körülírt sötét, piszkos terek itt a városban is, és az ország minden közigazgatási, ki-vált jársai helyiségeiben is, melyek ólának, isztállók s hasonlóknak szerepet viselik a arra hivattak, hogy elzáró helyiségeket alkalmaztassanak. Az az elzárás, melyet a rendőri hatóságok teljesíthetnek, történik olyan helyiségekben, melyek még a durva barmoknak is igen gyakran egyszersételek és sokkal inkább az embereknek. Nincs rendes fogház, nincs az elzárásra alkalmas helyiség az ország 4—500 közigazgatási hatóságainak alig tízedrészében, nincs magában Budapest sem. Figyelmeztetem a miniszter urat, nem tudom,

— Ön maga mondá, hogy Costin asszony kedvese; én őt önnél találtam és tudva, hogy a törvény nekem nem ad jogot, ő meg fogja engéni hogy megmagnak elégtételt vegyek. Én megteszem azt, a mit e leány, ki nevetem viseli, kívánt, én önöket együtt fogom megfenyíteni.

Es oly nyugalommal, mely annyira elérmetette a szerelmeseket, hogy Regina Henrik mögö bujt és ez utóbbit kimeredt szemekkel az ajtóhoz húzóva iparkodott megmenekülni zsebéből kivett revolvert és újjat a rugóra tette. A két nyomorult észrevette, hogy hat golyó fenyegeti és a fegyver láttára nyomorult elémült: Henrik egyszerre megváltoztatta modorát és tiltakozott.

— Hisz ez gyilkosság... legalább hallgasson meg.

— Oh! én megölöm önöket... vagy engedelmeskedjenek.

— Mit akar ön? Mindenelőlt felölés vagyok-e ön Regina, e helyg személyéről? Ha mitalálkozom, ez csak azért van, mert ő azt állítja, hogy jobában áll, mintán egy elnöki rendelet, azt mondja, hogy meg ítélet nincs hozva, önnek nincs joga vele foglalkozni.

— De nekem mindig jogomban áll őt elfogatni, vagy megölni, mint házasztörtő nő... Én nem azt restellem, ha fonyadt baját honozolja és ronlott szívét korantsem irgylemástól. De ő nevetem viseli, s ezt is magával hurczolja a sárban.

Henrikét nagyon féken tartotta a pisztoly esőve; most így szól:

— Uram, én kész vagyok megadni a magyarázatot, melyet ön kíván, valamint az elégtételt is, melyet esetleg kívánhatna, de kérem legyen szives félre tenni fegyverét.

— Uram, én saját védelmemre és az ön fenyegetésére vettem elő. Menjén ki e nő, önnel akarok szólni.

— Én engedelmeskedem... én engedelmeskedem Péter, veté oda rögtön Phryné kirohanva.

Már tíz percz óta nem gondolt másra, mint a menekvésére. Oh! kétségkívül Regina nagyon szerette Henrikjét... de önmagát még sokkal jobban szerette, és ha egy életkérdés volt előtte, az bizonyul az övé volt. Öngyón is félt. Forjait

Olympia kisasszony.

ECUVIER ELEK REGÉNYE. 51

MÁSODIK RÉSZ.

Egy sajtóságos divatírú-üzlet.

V.

(Folytatás.)

Costolade kezdetben egy kissé elrémült e fenyegetésen és e hangon, de csak hamar magához tért és így szól:

— Ön eszlodik uram. Majd meglátja, hogy én önnel tartok. Az által, mit ma tesz, az én érdekében cselekszik. Ismétlem, ha én járnék el, ez csak megnevezésének kutatásait.

— Többet meg akarják tartani a gyermeket?

— Én attól tartok.

— De miért? Mily indokai lehetnek ezen embernek?

— Ezt nem mondhatom, és nem is akarom megmondani önnök. Ha találkozik vele, akkor majd tudni fogja, és meg fog engem érteni.

— Mit jelentens mind ez?

— Ön becsületes ember uram... Ön támadást intéz egy...

— Nyomorultt ellen!

— Mondjon bármint, de figyeljen réam: ő nem tudja az ön lépéseit. Cselekedjek hamar; mert ha megtudja szándékait rögtön megölik. Ma már nincs szükség-e titkolózásra — annál jobb — mert ő erre állapítja sérthetlenségét.

— De végre is ön elrémült asszonyom.

— Higye el, tölem nincs oka félni, sőt ellenkezőleg. Első szavára megfogok jelenni. Én kész vagyok bármikor, és bárki előtt megmondani a valót.

— Ez egyszer Costin szeméit a nő arczara szegzé, és Costolade tekintetéből látta, hogy nem hazudott.

— Jól van veté oda, én hiszek önnök, majd cselekedni fogok.

— Hozz meggy?

— Rögtön.

— Nos tehát uram, ezt meg kell tenni... félre a habozással.

Ezzel szokott elégtel mosolyával elhagyta a szobrást? Costin izgatottan, felhevülve mindenre el volt határozva, a kocsiha ugrott és a Duphot-utczába hajtott. Midőn Masset ur után tudakozódott értesült, hogy ez a felemeletlen lakik.

Felment, esengetett, egy szolgáló jól felzárni.

— Masset ur?

— Itt lakik; de uram nincs hon. Ha itt akarja hagyni névjegyét...

Ekkor gyermek sírását hallott; egész testében megrázkodott...

— Ez azon gyermek, mely nyolcz nap előtt hozottott ide! Es félre tasztva a szolgálót igyekezett bemenni...

Ez utóbbi rémületen kiáltá:

— De uram... uram, nem lehet bemenni.

A zajra egy nő jött ki. Midőn Costin megpillantá, zavarba jött, megröghanta és kiáltá:

— Regina!

A Phryné sikoltva megfutamodott:

— Segítség! Henrik! Henrik!

A hölgy, ki a nyitott ajtóban megjelent, Costin asszony volt. Ő a szolgáló kiáltására kijött, mert látni akarta, hogy mi okozza a zajt. Ő egy öltözékben jött ki, hogy nem lehetett kétségbe vonni, hogy ő a ház urnöje. Gyönyörű alakját egy hosszú sötét színű reggeli öltöny födte, mely még inkább kiemelte arczóra férségét; haja csak könnyedén volt feltűzve, és ez igen jól állott szép arczójához. Összehuzott szemöldökkel jelent meg, és e heves kitöréseknek esendat karat panaszosai. Midőn a férfin, ki be akart törni, Péterre ismert, zavarta jött, elrémült, hátrált, elvesztette fejét és azt hitte, hogy férje bosszút jött állítani. Öntudatlanul segélyért kiáltott, és kedveséhez, Henrikhez fordult.

Péter még nagyobb zavarban volt, mint neje és a kúszóban megállt. Ezer gondolat járta át agyát, és a látottakra még sem tudott magyarázatot találni. Hogy jutott ide neje? Mily indok vezérelhette a házhoz, a hol a gyermek volt? Egyetlen eszmét talált helyesnek: ő a születésű, Costolade boldogult volt; Keleczébe került, az emberket kiket a gyermek őrzésével megbízott volt, egyet értettek nevével, és midőn ő azt hitte, hogy saját életét veszti, neje elerült. De e sajtóságos sikoltás: segítség! Henrik! úgy érintette, mint egy ostromszék. Ő nem szerette nejét, a legmélyebb megvetéssel viseltetett iránta, viseltét kö-

zönnyel nézte, de csak oly feltétl alatt, há ez nem szurt szemét. E nő fetrenghetett a sárban, ott meg is fulhatott, de a szobrász nem akarta, hogy nevé bemoskolják.

van-e róla tudomás, hogy ez előtt körülbelül 20 nappal Budapestben a főváros IV. kerületi rendőri hivatalában egy ilyen elzáró helyiségben a becsüfoltak egyike felkötötte magát, a nélkül, hogy a többi észrevette volna, és a nélkül, hogy a rendőri közegek észrevették volna, és miért történthetett ez? Azért, mert itt az ország fővárosában és ennek közepén az Athenaeum épülete mellett az egyetemi könyvtárral szemben olyan lokalitás alkalmaztatik az elzárásra öt-hat tíz ember számára, a melybe isten napja soha sem sít be. (Ugy van! a szélső balon). Az egyik oldalon az egyetemnek aranyos könyvtára, a másik oldalon egy sötét zárka van, a melyben egy szerencsétlen esavargó négy társai közt felkötötte magát a nélkül, hogy bár ki is észrevette volna. (Mozgás balról). Egy hang: Barbár eljárás! Mikor Magyarországon ilyen elzáró gyakorlatik, akkor a rendőri és közigazgatási hatóságokat nota bene élükön a belügyminisztert, mint legfőbb közigazgatási hatóságot feljogosítani arra, hogy ily helyekre hónapokig zárlasson el embereket, azt én lehetetlennek tartom. (Helyeslés balról).

Bocsánatot kérek, e törvényben idézve van vagy 100 §. És itt megjegyzem t. ház, hogy ez csak néhány éves divat s csak a jelen kabinet hozta be, hogy most törvényeknek nem csak élén állanak a paragrafusok. hanem maguk a paragrafusok szövegei is csupa ezáltal paragrafusokból állanak, úgy hogy az a szegény szerencsétlen ember, a ki az egyik vagy másik paragrafushoz ütökzi, soha életében meg ne tanulhassa, hogy melyik törvény az, a melynek fogva őt bezárják bizonyos helyekre. Ezen törvényjavában ezáltal van egy ezefelől paragrafus. Ezek közt vannak ilyenek is: hogy ha a vendéglős elmulasztja figyelemzetni a vendéget, hogy írja be nevét a vendégkönyvébe, azért megbüntetjük és ismétlődés esetén tén be is zárjuk. En nem tudom t. ház, hol, melyik országos törvényben van az megírva, hogy a vendéglősnek spicizni könyvet kell tartani. (Mozgás jobbról). Hogy ebben meg van írva, azt tudom. Bocsánatot kérek, most már megvan, emlékezem rá. Nagyon is új keletű dolog ez, tisztelt ház, és ily újkeletű dolgokra nekem rossz memóriám van; hanem de nem törvényekben mégis meg van írva, hogy a vendéglősnek könyvet kell tartania, oda mindenképpen be kell írnia és ha elmulasztja, vendéget figyelmeztetni arra, hogy írja be nevét, megbüntetjük, ha ez sem használ, bezárjuk. Ezekben a retentio számu paragrafusban benn van az is, hogy a ki a feyvertillamat átadja, a mi véletlenül gazdán, sőt képviselőnek és ha a t. igazságügyminiszter ut fiatalabb volna, meg rajta is megtörténhet és akkor ki volna téve annak az esélynek, hogy tíz napra elzárják oly helyre, a mely szemközti fekszik a m. kir. egyetem aranyos épületével, hova isten napja sohasem sít be, és megtörténhet az igazságügyminiszter ural az, hogy ha ide ül ezekre az ellenzéki padokra, a közigazgatási hatóság törvénytelen, alapítván, vagy indokolatlan határozata ellen appellálva fel a belügyminiszterig, ezen helyre őt a belügyminiszter, mint bírói hatóság zárja el, ezen helyen ül igen t. képviselő kollegiáját. (Dertütség balról). Bocsánat t. ház, de ez még sem járja. Vannak ezen §-ok közt olyanok, hogy például, a ki alakjai kiváltságai, mikor arra Gurko generalistól nem kap engedélyt, vagy akorom mondani Thaisz kapitány utól, (Dertütség balról) vagy mikor Gurko generalis azt parancsolja, hogy világszita ki, elmulasztja kiváltságait, 100 frig megbüntetjük. Ezt elrendeli a közigazgatási hatóság, appellatorium forumként elintézi a belügyminiszterium.

Hát azt kérem az igen t. igazságügyminiszter ut előtt mino ideális képe áll ezen országának? Mit akarnak csinálni ezen országból? Azt akarják csinálni, a mi most Szt.-Pétervárot van? Lorisz-Melkoffok és Gurkók és Muravieffek által akarják ezen országot kormányoztatni? Hiszen csak a durvább része hiányzik annak a rendszernek, Sziberiája, olombányai és bitófiái ennek a rendszernek, de ezen törvényjavaslat és mindaz, a mi benne foglaltatik, akkép hasonlít azn állapotokhoz, mint egy hajszál a máshoz. Azt Magyarországból, a modern jogállamból a szabadságszerető országból, mely mindent áldozott azért, hogy a személyszabadságot - a politikait, úgy mint az egyéni - fenntartsa, megmenthesse - önk ilyen országot akarnak berendezni? És mikor arra törekvésnek, mikor a §-ok leple alatt eltakarva ily ezélok állanak önk előtt: elől az igazságügyi bizottság t. előadója, s nem is tarja szükségének meg indolni sem.

Bocsánatot kérek. Ilyen nagy kérdésekkel ily könnyelműen elbanni, nem szabad, nem lehet. - És e korszaknak és e rendszernek sülyedségét semmi sem bizonyítja inkább, mint az, hogy ily törvényjavaslatokat kiderít mernek önk, a képviselőház elé terjeszteni (Élénk helyeslés a szélső balon). anélkül, hogy az ország közvéleménye felszólalna és önk arezába visszavágná azt. - (Élénk helyeslés a szélső balon). Mózgas a közepén. Félkiáltások a közepén: Rendre! Nem parlamentbe való! Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk: Figyelemzetnem kell a t. képviselő urak, hogy azon kifejezésre, hogy „arezába visszavágná nem parlamentaris. (Zaj) Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

A győri akasztás baleset orvosi szempontból megítélve.

A győri baleset rendkívül igazságtalosságra hozta nemcsak népünk közérzetét, hanem megkülönbözteti a napirend fölcsinálását. Hogy egyelőre megbotránkozott az érzékelő bírói polgártársaink, csak annak bizonyítékul szolgál, miszerint embertársai sorsa iránt nem közönyösek.

Amde, midőn polgártársaink em szép lelki tulajdona előtt meghajlunk, egyesek elhírtelenedett és idő előtti vélemény nyilvánítását teljességgel nem helyeslehetjük.

Míg a boncolási leletek között nem voltak, korai dolog lett volna bár orvosnak is az ügyhöz érdemileg szólni, mert a vélemény nyilvánítás sem egyik, sem másik részre nem lett volna tárgyalgató. Összint megvallva, csak a legártatlanabb körülmények között az orvos közlése lakó kártársak lettek volna hivatva arra, hogy különben is a baleset nyomozást sulya alatt szenvedő orvostársuk érdekében figyelemtelőleg léptek volna fel, hogy a lapszerkesztő és közönség óvakodott volna a peracót kimondani. Annnyal is inkább tehetők volna ezt, mert a helyi lap és levelező bocsátotta el a rémhírt a szélrozsza minden irányban.

Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!

Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!

Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!

Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!

Élénk felkiáltások jobb felől: Nem parlamentbe való. Élénk ellenmondás balról. Hallják!)

Dr. Kun Tamás, kir. törvényszéki orvos.

